

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Peccatis Et Gratia

Vindalium, 1646

Sectio I. An Deus sit causa peccati

urn:nbn:de:hbz:466:1-38789

CAPVT XI.

De causis externis peccati.

 SECTIO I.

Deus sit causa peccati.

CONCLUSIO I.

DEus non est causa peccati siue directè, siue indirectè.) Ita S. Thomas 1. 2. quæst. 79. art. 1. quod probat, quia omne peccatum est per recessum ab ordine, qui est in Deum, sicut in finem; Deus autem omnia inclinat, & conuertit ad seipsum, sicut in vltimum finem: vnde impossibile est quòd si sit sibi, vel aliis causa discedendi ab ordine qui est in ipsum, adeoque quòd sit directè causa peccati. Rursus; etsi Deus aliquibus non præbeat auxilium quod si præberet, non peccarent, hoc totum facit secundum ordinem suæ diuinæ sapientiæ, & iustitiæ: vnde nõ imputatur ei, sicut causæ peccati, quod alius peccet: sicut gubernator nõ di-

citur causa submersionis nauis, ex hoc quod non gubernat nauem, nisi quando subtrahit gubernationē potens, & debens gubernare. Et sic patet, quod neque indirectè Deus sit causa peccati.

Nota 1. ex resp. ad 1. Deū tradere aliquos in reprobum sensum, in quantum non prohibet eos, quin suum sensum reprobū sequantur; sicut dicimur exponere eos quos non tuemur. Et quod ait Augustinus, Deum inclinare voluntates hominum in bonum, & malum, sic intelligendum, esse, quod in bonum quidem directè inclinat voluntatem, in malum autem, in quantum non prohibet. Vnde tacite arguuntur à S. Doctore, qui ex dictis locutionibus colligunt, Deum positivè, & physicè per motionem aliquam realem inclinare, imò quod peius est, ineluctabiliter seu iniecta antecedente agendi necessitate, prædeterminare voluntatem hominis ad actus prauos.

Nota 2. Deum ex communi sententia, contra Durandum, vt causam primam & vniuersalem concurrere ad actus prauos entitatiuè spectatos, idque per influxum immediatum, ipsisque actibus prauis intrinsecum. Cuius ratio est, tum quia cum causa sit longè nobilior sua operatione, & omnes concedant eam ab

influxu Dei immediato pendere, non nisi valde inconsequenter dici potest, ipsam operationem sine immediato Dei influxu posse subsistere; tum quia cum entitas actionis non distinguatur realiter, à termino per eam producto, si illa non pendere immediatè à Deo, idem de isto dicendum esset, sicque non modo calefactio, sed ipse calor productus sine Deo conseruaretur; imò homo genitus non egeret conseruatione Dei, quia ipsius generatio sine illius influxu fieret. Tum denique quia ex communissimo Sanctorum, & Theologorum sensu, nihil est quod non possit destrui, & in nihilum abire, vel per solam subtractionem influxus diuini; At non posset actio creaturæ eo modo destrui si Deus ad illam immediatè non concurrat.

Not. 3. præcipuum argumentum quo Durandus motus fuit, vt negaret concursum Dei immediatum ad operationes causarum secundarum, ex eo sumi, quod non posset capere, quomodo Deus non esset causa peccati, si ad illius entitatem immediatè concurreret. Verùm difficultas illa facitè conciliatur, si dicamus, Deum non esse causam peccati ab hominibus commissi; quia ille tantum dicitur causa peccati ab aliquo patrati,

qui cum mouet & impellit ad peccatum; sic enim est ipsi author vt peccet, potestque peccatum ei vt causæ imputari. At Deus etsi cōcurrat ad entitatē peccati, nō tamen in nostra sententia, hominem impellit siue moraliter, siue physicè ad eam producendam, quin potius sincerè optat vt peccatū cauent, bonisque operibus vacet. Quare nullo modo dici potest, quod deus sit homini causa vt peccet, adeoque quod sit causa peccati ab eo patrati.

Sed contrà instabit aliquis, nam modo Deus realiter, & immediatè concurrat ad actum prauum, hoc sufficit vt verum sit, Deum mala opera, non solum permissiuè, sed etiam propriè & per se operari, quod tamen repugnat Cōcilio Trident. sess. 6. can. 6. Respondeo, Deum non operari propriè & per se actum malum, in sensu hæreticorum qui à Concilio damnantur, ita scilicet, vt ex directa intentione velit, actus prauos ab hominibus committi, & consequenter eorum voluntatem efficaciter impellat ad eos patrandos, vt illi impiissimè sentiunt. Quamuis autem Deus, homine proprio motu se determinante ad opus prauum, ex munere primæ causæ illi cooperetur, id non sufficit vt dicatur propriè, & per se causa talis operis; præsertim cum ille

offerat concursum in actu primo indifferentem, qui non minùs ad actum bonum, quàm ad malum trahi potest.

Nota 4. ex dictis posse colligi conclusionem illius quæstionis, an Deus sit causa excecationis, & indurationis. Dicendum enim est cum S. Doctore art. 3. Deum non esse causam excecationis, quantum ad motum animi humani in hærentis malo, & auersi à diuino lumine, sed solum quantum ad subtractionem gratiæ, ex qua sequitur quòd mens non illuminetur, nec cor emolliatur ad rectè viuendum. Quæ postrema verba non sunt intelligenda de subtractione gratiæ sufficientis, & necessariæ ad conuersionem, sed efficacioris, qua posita, cor hominis emolliretur.

SECTIO II.

An demon sit causa.

CONCLUSIO I.

Demon non est directè homini causa peccandi.) Probatum ex quæst. 80. art. 1. nam voluntas hominis duo-